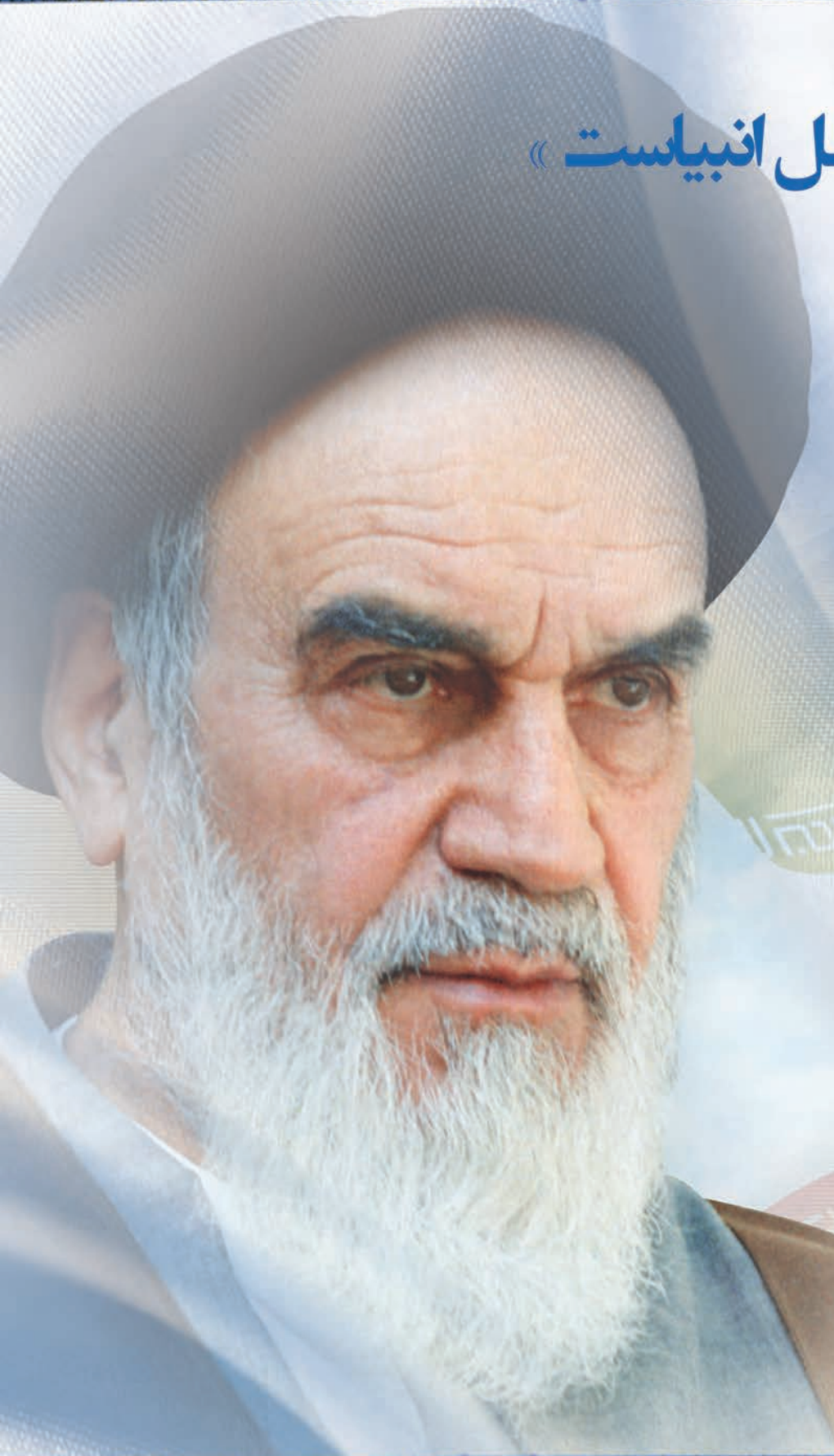

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تالیف : معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی
گروه برنامه ریزی آموزشی و درسی دوره ی اول و دوم متوسطه حرفه ای
نام کتاب : خیاطی «آموزش خیاطی عمومی ۱» کد : ۱۸۱/۲۷
مولفین : لادن کرم بسی، فخرالسادات میرابراهیمی، بدر السادات موسوی، فریده رئیسی ماکینانی
مدیر هنری : علی معینی
عکاس ، صفحه آرا و طراح جلد : علی معینی
ناشر : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
چاپخانه : شرکت افست (سهامی عام)
سال انتشار و نوبت چاپ : اول ۱۳۹۳
حق چاپ محفوظ است

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۳۹۶-۴

« معلمے شغل انبیاست »

باسمه تعالی

فرایند تولید برنامه ی درسی مجموعه فعالیت های نظام مند و طرح ریزی شده ای است ، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی ، تدوین ، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت واهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سامان دهی نماید. در تدوین محتوای کتب دانش آموزان با نیاز های ویژه که بخشی از فرایند برنامه ریزی درسی است ، سعی شده تا ملاحظات ساحت های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توان مندی دانش آموزان در حیطه های مختلف شناختی و مهارتی می باشد ، مورد توجه قرارگیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت های مناسب برنامه درسی ضمن تاکید بر انعطاف در عین ثبات، همه جانبه نگری و توجه به هویت ویژه متربیان با نیازهای خاص زمینه ساز دست یابی دانش آموزان به کسب شایستگی های لازم (توان مندی ها ، مهارت ها) می باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف موثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت های فردی ، اجتماعی و حرفه ای یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه های تالیف کتاب های درسی می باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده سازی ماریاری داده اند، تقدیر و تشکر نماییم. در اینجا از همه همکاران و صاحب نظران درخواست می نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدمی

معاون وزیر و رییس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

فهرست

فصل اول؛ تشخیص عوامل موثر بر محیط کار و رعایت نکات ایمنی و بهداشتی محیط کار

۱۱	هدف‌های رفتاری.....
۱۳	نکات ایمنی و بهداشتی.....
۱۸	نکات ایمنی مربوط به دانش آموز.....
۱۹	عوامل فیزیکی.....
۲۸	عوامل شیمیایی.....
۳۱	عوامل بیولوژیکی.....
۳۳	عوامل فردی.....
۴۲	خودآزمایی.....

فصل دوم؛ شناخت و به کارگیری تجهیزات، ابزار کار و مواد مصرفی

۴۹	هدف‌های رفتاری.....
۵۲	تجهیزات.....
۶۲	وسایل برش.....
۶۸	وسایل علامت گذاری.....
۷۴	وسایل اندازه گیری.....
۷۸	وسایل دوخت و دوز.....
۹۶	سایر وسایل.....
۱۰۰	خودآزمایی.....

فصل سوم؛ راه اندازی، دوخت و نگهداری ماشین‌های دوخت خانگی، راسته دوز و سردوز

۱۰۴	هدف‌های رفتاری.....
۱۰۷	ماشین دوخت خانگی.....
۱۷۵	ماشین دوخت صنعتی راسته دوز.....
۲۲۹	ماشین دوخت سردوز (اورلوک).....
۲۴۴	خودآزمایی.....
۲۴۸	جدول موضوعی مربوط به پودمان‌های مهارتی.....

همکار گرامی

یکی از محورهای اساسی آموزش در دوره متوسطه حرفه‌ای «آموزش حرفه‌ای» است که علاوه بر توانمندسازی دانش‌آموزان در انجام مهارت‌های شغلی، موجب تسهیل در روند اشتغال آنان شده و از سویی با بهبود خود پنداره آن‌ها، زمینه ارتباط مفید با دیگران را فراهم می‌سازد. موضوع بحث این کتاب خیاطی، آشنایی با عوامل موثر بر محیط کار و راه اندازی ماشین‌های دوخت می‌باشد.

خیاطی هنری زیبا با قدمتی طولانی است و در حال حاضر هم به شکل خانگی و هم به شکل صنعتی کاربرد دارد و علاوه بر این که یک مهارت است می‌تواند به عنوان ابزاری اقتصادی و همچنین عامل صرفه جویی در هزینه‌ها محسوب شود. لذا یکی از رشته‌های مفید برای آموزش دانش‌آموزان با نیاز ویژه می‌باشد.

با توجه به رویکرد پودمانی در آموزش حرفه‌ای لازم است از این کتاب برای آموزش پودمان‌های مرتبط با محتوای آموزشی کتاب استفاده شود. به عنوان نمونه محتوای آموزش پودمان کاربری ماشین دوخت خانگی چندکاره به تمامی دانش‌آموزان ارائه می‌شود ولی محتوای آموزش کاربری ماشین دوخت صنعتی صرفاً به دانش‌آموزانی ارائه می‌شود که پودمان مذکور را انتخاب واحد نموده باشند.

در آموزش حرفه‌ای به این گروه از دانش‌آموزان، باید راهکارهای خاصی در نظر گرفته شود که در ذیل به برخی موارد اشاره می‌شود. امید است همکاران گرامی با تجربیات و خلاقیت خود متناسب با ویژگی هر دانش‌آموز از راهکارهای خاص دیگری برای تسهیل روند آموزش بهره جویند.

- با توجه به ویژگی و توانمندی دانش‌آموزان، فعالیت‌ها را تا حد امکان به گام‌های کوچکتر تقسیم نمایید و اهداف آموزشی را برای هر فرد به گونه‌ای طراحی و تدبیر نمایید تا امکان دستیابی دانش‌آموزان به آن هدف میسر باشد که این موفقیت زمینه ساز موفقیت‌های بعدی وی خواهد بود.

- فضای کار را برای دانش‌آموزان ساماندهی کنید تا دانش‌آموزان تمرکز و دقت بیشتری در انجام وظایف داشته باشند. به عنوان نمونه فضای خاصی برای ابزار و مواد در نظر گرفته شود، دانش‌آموزان کارهای نیمه تمام خود را در جای مخصوص نگه داری کنند و ...

- قبل از آموزش به دانش آموزان، فعالیت ها شخصا انجام دهید تا بتوانید متناسب با هر گام راهنمایی های لازم را به دانش آموزان ارائه دهید.
- آموزش را به شکل کاملاً عملی ارائه داده و با توضیحات کلامی همراه نمایید.
- در شروع انجام فعالیت توسط دانش آموزان، شخصا بر نحوه انجام کار آنها نظارت نمایید و راهنمایی های لازم را ارائه دهید تا از شکل گیری عادات و یا روش های غلط در انجام کار، جلوگیری شود.
- از دانش آموزان بخواهید بر نحوه انجام کار خود بازبینی داشته باشند زیرا زمانی که آن ها خود به ارزیابی کارشان می پردازند، انگیزه بیشتری برای بهبود کار خود دارند.
- دانش آموزان را به استفاده از کتاب و تصاویر آن ترغیب نمایید تا عادت استفاده از منابع مربوط در آنها شکل گیرد.
- والدین نقش با ارزشی در فعالیت های یادگیری دارند، لذا ضمن برقراری تعامل با آنها و ارائه راهنمایی های لازم از همکاری آنها در فعالیت های خارج از آموزشگاه بهره مند شوید.
- با توجه به نقش فن آوری اطلاعات در یادگیری دانش آموزان، از منابع مربوط استفاده نموده و پایگاه های اطلاع رسانی مفید را به دانش آموزان معرفی نمایید.

✓ ساختار کتاب

- در ابتدای هر فصل هدف‌های رفتاری آن فصل تدوین شده است و انتظار می‌رود هر دانش آموز مناسب با رشته کاری خود به اهداف مربوطه دست یابد.
- مراحل انجام فعالیت‌ها به روش تحلیل فعالیت همراه با تصاویر زنجیره‌ای، تدوین شده است و همکاران محترم می‌توانند در طراحی برنامه‌ریزی آموزشی از آن استفاده نمایند.
- در برخی از دروس، به تناسب موضوع، به «نکات ایمنی» اشاره شده است که رعایت آن سوی از دانش‌آموزان و مربیان مورد تأکید می‌باشد.
- در پایان هر فصل سؤالاتی تحت عنوان «خودآزمایی» مطرح شده که موجب تمرکز بیشتر دانش‌آموزان بر دانش و معلومات مورد نیاز برای انجام کار می‌شود

سخنی با دانش آموز

- دانش‌آموز عزیز یکی از دروس اصلی شما در این دوره درس مهارتی خیاطی است که به شما کمک می‌کند پس از فارغ‌التحصیلی بتوانید با اشتغال در کارگاه‌های خیاطی به کسب درآمد بپردازید.
- نام این کتاب «آموزش خیاطی عمومی ۱» است و محتوای آن دربارهٔ عوامل موثر بر محیط کار، رعایت نکات ایمنی و بهداشتی و آشنایی و بکارگیری تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی کارگاه می‌باشد. به طور حتم شما رشته خیاطی را بر اساس علاقه، توانایی و استعداد خود و پس از مشورت با اولیاء مدرسه و خانواده انتخاب کرده‌اید ولی صرف انتخاب، باعث موفقیت شما، در طی کردن دوره متوسطه حرفه‌ای و بعدها اشتغال در بازار کار نمی‌شود بلکه باید در دوران تحصیل در انجام کارها از خود علاقه، پشتکار، دقت و سرعت نشان دهید.
- در زیر به برخی موارد که باید در زمان آموزش مهارت مورد توجه قرار گیرد، اشاره شده است:
- شما باید تلاش کنید تمام مراحل انجام کار مربوط به هر مهارت را از ابتدا تا انتها به درستی انجام دهید.
 - با حوصله و دقت تمرین‌ها را انجام دهید و در مواقع لزوم برای رسیدن به نتیجه بهتر تمرین‌ها را بارها تکرار کنید.
 - با کمک و راهنمایی مربی در حین کار استعداد و توانایی خود را در بخش‌های مختلف کار شناسایی کنید.
 - در هنگام انجام کارهای گروهی در بخش‌هایی فعالیت کنید که باعث بهتر شدن محصول کار و سرعت در انجام در کار گروهی می‌شود.
 - در استفاده از ابزار و تجهیزات به نکات ایمنی و بهداشتی توجه کنید.
 - در مصرف مواد صرفه جویی کنید.
 - از لوازم شخصی خود به دقت نگهداری کنید.
 - مهارت‌های آموزش دیده را حتی الامکان در خانه نیز انجام دهید.
 - با بازدید از مراکز خرید، مشاهده ژورنال‌های خیاطی، جستجو در اینترنت و مشورت با افراد خبره در بین بستگان و آشنایان در انجام مهارت‌های آموزش دیده به دنبال نوآوری باشید.

موفق باشید

تشخیص عوامل مؤثر بر محیط کار و
پیشگیری از حوادث و رعایت نکات
ایمنی و بهداشت محیط کار

فصل اول

هدف‌های رفتاری

فراگیر پس از مطالعه این فصل می‌تواند:

دو مورد از عوامل شیمیایی محیط کار را نام ببرد.

دو مورد از عوامل فیزیکی محیط کار را نام ببرد.

دو مورد از عوامل بیولوژیکی محیط کار را نام ببرد.

دو مورد از عوامل فردی موثر بر محیط کار را نام ببرد.

نکات ایمنی مربوط به تجهیزات کار را رعایت کند.

ایمنی‌های فردی را رعایت کند.

بهداشت محیط کار را رعایت کند.

وظایف محوله خود را به طور مستقل انجام دهد.

مقررات عمومی مربوط به کارگاه را رعایت کند

مقدمه

محیط کارگاه، مکانی است که افراد یک روز کاری خود را در آن طی می‌کنند پس فضای آن باید به گونه‌ای باشد که سلامت بدن و روان آن‌ها حفظ شود. در محیط کارگاه علاوه بر انتخاب تجهیزات و ابزار سالم باید به چیدمان آن‌ها و زیبایی محیط نیز توجه شود تا توان و روحیه کاری افراد بالا برود. یکی از موارد دیگری که در محیط کار باید مورد توجه ویژه قرار گیرد در نظر گرفتن مواردی جهت ایمنی و بهداشت محیط کار می‌باشد مانند تامین نور مناسب برای کارگاه، نصب دستگاه تهویه مناسب بودن ارتفاع میز و صندلی و...

بنابراین شما دانش آموزان عزیز با رعایت نکات ایمنی و بهداشتی، سلامتی خود را حفظ و محیط کار مناسبی را ایجاد کنید.

رعایت و انجام برخی امور ساده و بهداشتی، افزون بر سلامت و تندرستی شما به عنوان یک مهارت آموز خیاطی، باعث سلامت و بهداشت جامعه خواهد بود. پس با رعایت اصول ایمنی در سلامت خود و محیط بکوشید.

نکات ایمنی و بهداشتی در کارگاه

نکات ایمنی و بهداشتی در یک کارگاه خیاطی به دو دسته تقسیم می شود :

نکات ایمنی که مربوط به ساختمان کارگاه باشد.

نکات ایمنی که دانش آموز در هنگام کار باید رعایت کند.

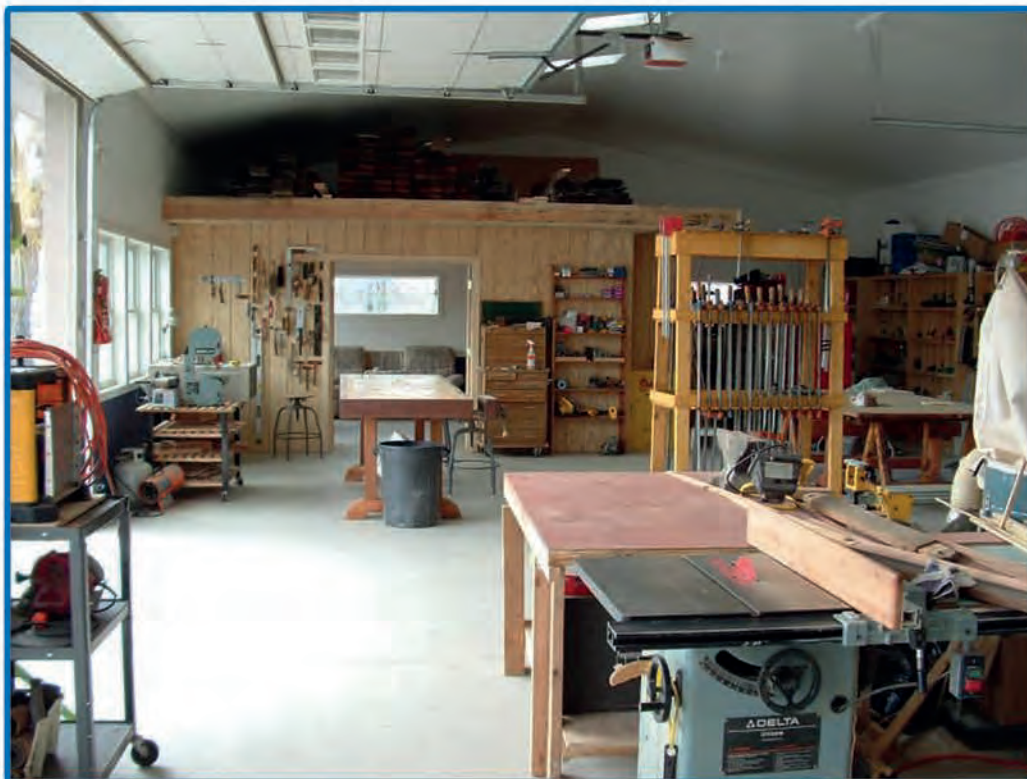
نکات ایمنی ساختمان کارگاه :

نکات ایمنی ساختمان کارگاه باید توسط افراد مسئول مانند مهندسین، مدیران و.... تامین شده باشد و این بخش جهت اطلاع شما دانش آموزان عزیز ارایه می شود.

ساختمان کارگاه باید با وضع آب و هوای محل متناسب باشد.

فضای لازم برای کار در کارگاه منظور شود.

روشنایی کافی و متناسب با انواع کار در کارگاه تأمین شده باشد.

محیط کارگاه دارای وسایل و تجهیزاتی باشد که همیشه هوای سالم و تمیز در محل کار در جریان باشد و درجه حرارت کارگاه را در زمستان و تابستان مناسب نگه دارد.

به تعداد کافی پریز در محل های مناسب نصب گردد. کلبه ی وسایل برقی دارای حفاظ باشد

در کارگاه محلی برای قرار گرفتن وسایل اطفاء حریق مثل کپسول آتش نشانی و سطل شن در نظر گرفته شود.

نمون برگ ارزیابی مهارت آموز از وضعیت ایمنی ساختمان کارگاه

وضعیت ایمنی کارگاه

در صورت تمایل، پیشنهادات خود برای اصلاح موارد مختلف کارگاه را در اینجا بنویسید	غیر قابل قبول	نیاز به اصلاح	قابل قبول	موارد
				فضای کارگاه
				روشنایی
				تهویه
				حرارت
				وسایل الکتریکی

شرایط نامناسب در یک محیط کار همواره لطماتی بر جسم و روح افرادی که در آن محیط مشغول فعالیت‌اند وارد می‌نماید که این خود سبب افت (پایین آمدن) کیفیت تولیدات می‌شود. این نکته، لزوم توجه به عواملی که بتواند سلامت محیط و شرایط کار را به سطح مورد قبول برساند بیش‌تر می‌کند.

نکات ایمنی مربوط به دانش‌آموز

همه‌ی عواملی که در محیط کار ممکن است سلامت خیاط را تهدید کند، در مجموعه عوامل زیر قرار می‌گیرد:

عوامل فیزیکی

۱

عوامل شیمیایی

۲

عوامل بیولوژیکی

۳

عوامل فردی

۴

جهت انجام کارهای خیاطی یک کارگاه استاندارد مورد نیاز است. نور، دما و حرارت، رطوبت محیط کار و وسایل و ابزار کار عوامل فیزیکی محیط کار هستند.

عوامل فیزیکی

نکات ایمنی و بهداشتی مربوط به عوامل موثر فیزیکی در محیط کارگاه خیاطی عبارت است از:

کارگاه وسعت لازم برای قرار گرفتن تجهیزاتی از قبیل؛ میزهای برش، انواع ماشین‌های دوخت، آینه‌ی قدی، محل پرو (یا تعویض لباس) کمد وسایل، میز معلم، تخته وایت برد و... را داشته باشد

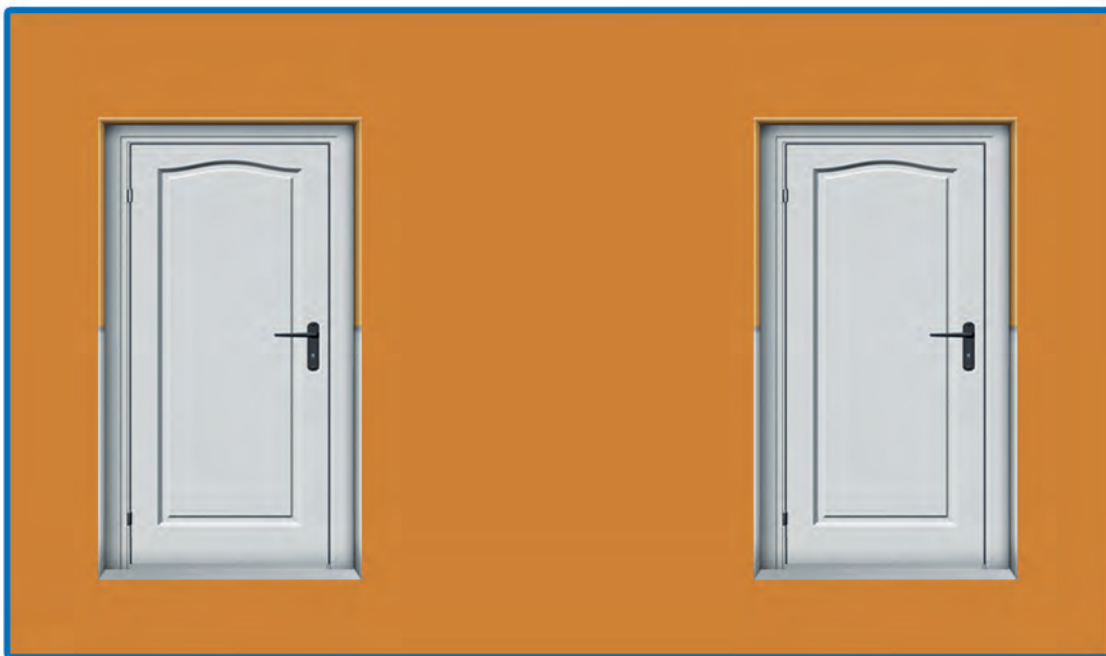
نور محیط کارگاه باید مناسب باشد تا چشم خیاط آسیبی نیبند.
از لامپ‌های فلورسنت (ترجیحاً کم مصرف) با ترکیب نور سفید و زرد استفاده شود.

کارگاه باید دارای پنجره و دستگاه تهویه ی هوا (هواکش) باشد ، تا هوای محیط جریان کافی داشته باشد تا ریز الیاف بوجود آمده از نخ و پارچه از طریق تنفس وارد دهان و بینی نشوند .

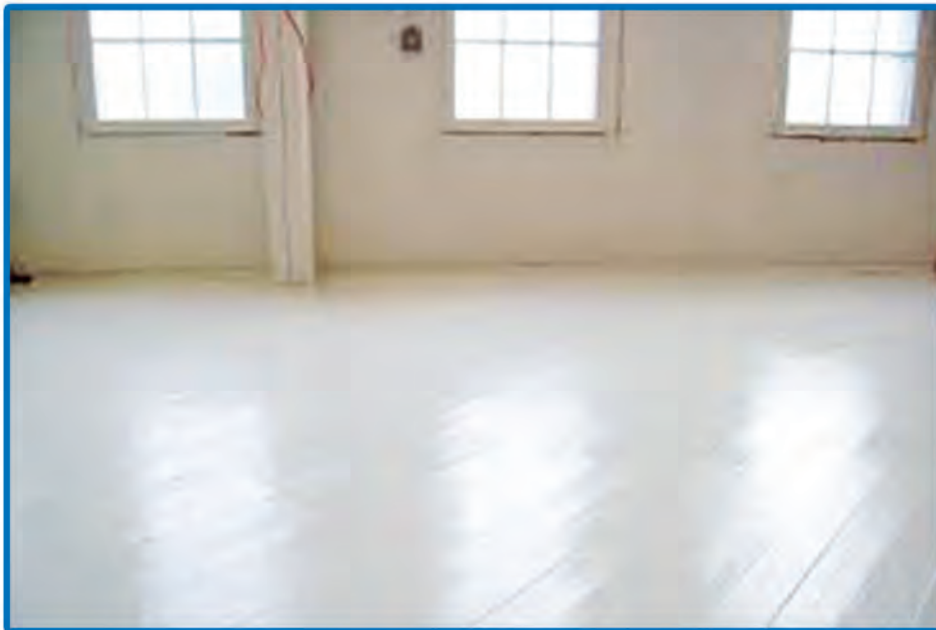
کارگاه دارای دو درب خروجی و ورودی باشد.

پنجره ها بزرگ و قابل دسترس به نور (ترجیحاً پنجره کشویی) باشد.

جهت کف و دیوار کارگاه از رنگ‌های روشن (ترجیحاً سفید) استفاده شود.

ارتفاع میز برش و ماشین‌های دوخت استاندارد باشد.

از صندلی‌های گردان پشتی دار (با کف نرم و مناسب) قابل تنظیم در هنگام کار در اطراف میز برش استفاده شود.

از قرار دادن مواد مصرفی، ابزار، وسایل و تجهیزات در کنار بخاری خودداری شود.

در محیط کارگاه از یک سطل زباله متحرک جهت راحتی در جمع‌آوری ضایعات استفاده کنید (جهت راحتی در تخلیه ضایعات کیسه‌های پلاستیکی در درون سطل قرار دهید)

چیدمان کارگاه باید مناسب باشد به طوری که امکان دسترسی راحت به تجهیزات ابزار و وسایل و حرکت آسان و روان در محیط کارگاه را فراهم کند.

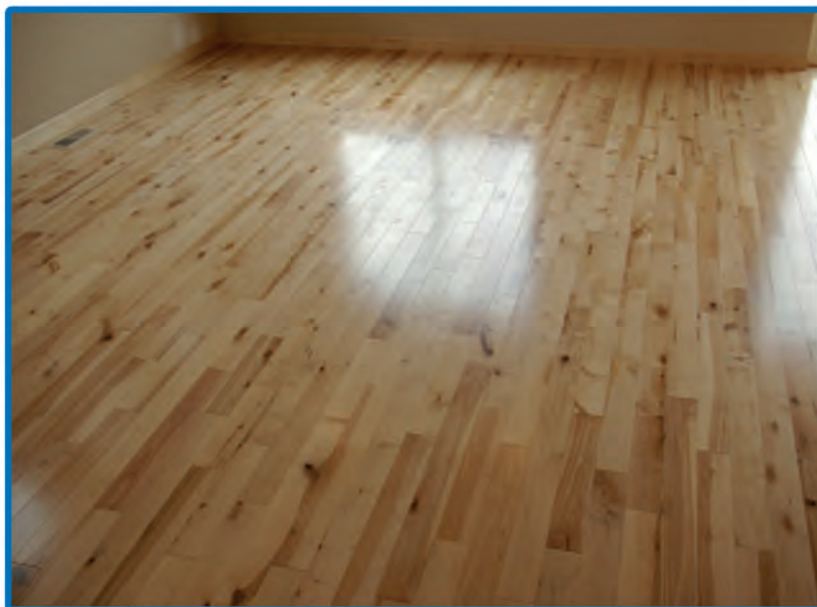
وجود یک جعبه کمک های اولیه در کارگاه الزامی است.

چهار پیمانه آب را با دو قاشق چایخوری جوش شیرین و یک قاشق غذا خوری سرکه مخلوط کرده و در یک اسپری آب بریزید و در هوا اسپری کنید. این محلول برای از بین بردن بو و تازه کردن هوای محیط کارگاه توصیه می شود.

نکته ۴

از انواع کفپوش غیر قابل خش و قابل شستشو (به غیر از موکت) برای کف کارگاه استفاده شود.

جهت نصب نمودار جریان کار یا وظایف دانش آموزان وجود تابلو در قسمت ورودی کارگاه ضروری است.

وجود کمد یا قفسه جهت
قرار دادن وسایل جانبی
الزامی است.

چگونه کارگاه خود را زیبا و دوست داشتنی کنیم؟

فضای کارگاه را همیشه تمیز و پاکیزه نگه دارید.
وسایل و ابزار را در جای مناسب قرار دهید.
استفاده از گلدان گل در محیط کارگاهی را فراموش نکنید.
در هنگام کار از یک موسیقی آرام استفاده کنید.

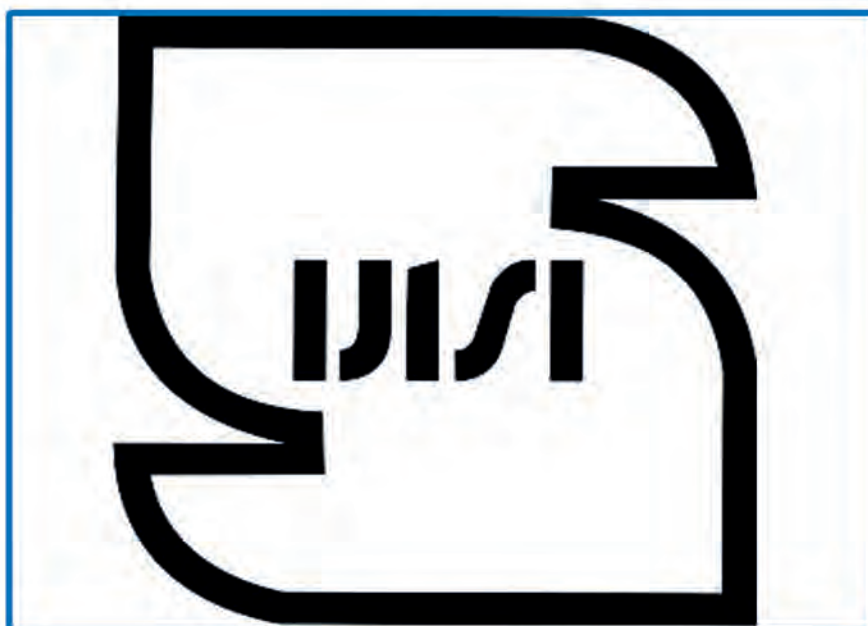

منظور از عوامل شیمیایی، مواد استفاده شده در رنگ آمیزی پارچه‌ها و الیاف مصنوعی و هم چنین انواع چسب‌ها، کاربن، صابون خیاطی و مواد پاک کننده است .

عوامل شیمیایی

نکات ایمنی و بهداشتی مربوط به عوامل شیمیایی در محیط کارگاه عبارت اند از :

مواد مصرفی باید استاندارد و بهداشتی باشند تا باعث بیماری های پوستی و تنفسی خیاط نشوند .

برای جلوگیری از ایجاد حساسیت و بیماری های تنفسی و عفونی، افراد بیمار و حساس باید از ماسک استفاده کنند تا گرد و غبار وارد دهان و بینی آنها نشود.

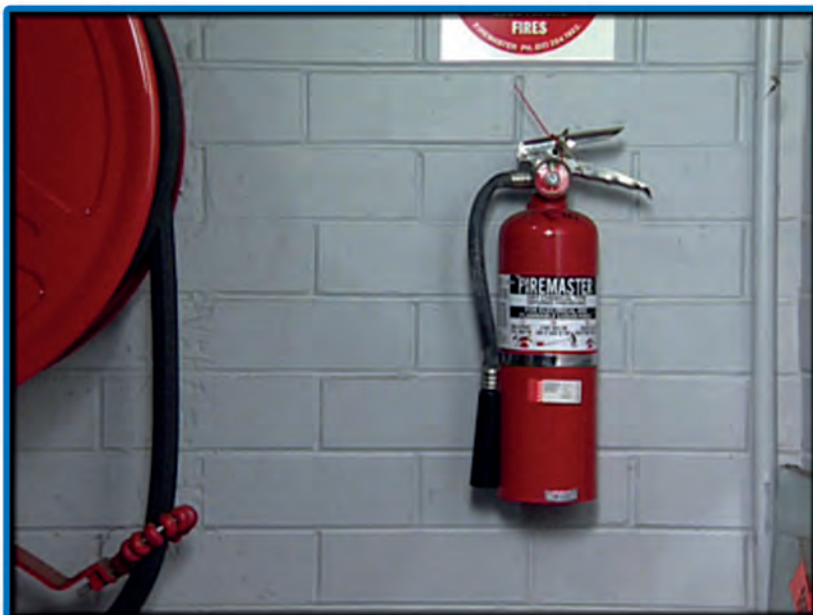
مواد شیمیایی که برای تمیز کردن کف کارگاه به کار می روند ، خارج از محیط کارگاه نگه داری شوند .

برای جلوگیری از چسبیدن ذرات الیاف به لباس یا لکه دار شدن لباس،
خیاط از روپوش استفاده کند.

برای مبارزه با آتش سوزی احتمالی ، وجود کپسول آتش نشانی در محیط کارگاه ضروری است .

عوامل بیولوژیکی، عواملی هستند که به صورت زنده در محیط زیست وجود دارند و بعضی از آنها ممکن است باعث بیماری و آسیب شوند. در محیط کارگاه، بسید انگل‌ها و میکروب‌ها از جمله عواملی هستند که هم خیاط و هم محصولش را در معرض خطر قرار می‌دهند.

عوامل بیولوژیکی

نکات ایمنی و بهداشتی مربوط به عوامل بیولوژیکی در محیط کارگاه خیاطی عبارت‌اند از:

کارگاه مجهز به تهویه‌ی مناسب باشد.

نظافت کارگاه مداوم و بدون ایجاد گرد و خاک باشد.

برای نگه داشتن الیاف و پارچه ها به مدت طولانی، باید لابه لای آن مواد ضد بید گذاشت.

از الیاف و پارچه ها در مکانی مناسب نگهداری شود تا از نفوذ حشرات به داخل آن ها جلوگیری شود.

چند وقت یک بار، محیط کارگاه ضد عفونی شود.

با توجه به استفاده دائمی خیاط از سوزن، قیچی، بشکاف و ... برای جلوگیری از بیماری زدن واکسن کزاز ضروری می باشد

عوامل فردی، عواملی هستند که رعایت آنها از سوی دانش آموز به سلامتی آنها کمک می کند.

عوامل فردی

نکات ایمنی و بهداشتی مربوط به عوامل فردی در محیط کارگاه خیاطی عبارت اند از :

برای حفظ سلامتی و رفع خستگی ، باید زمان های کوتاهی را به حرکات ساده ی ورزشی اختصاص داد.

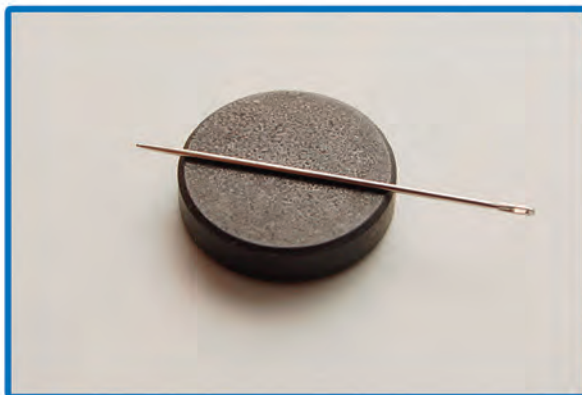
برای پانسمان و مداوای اولیه ی جراحات ، از جعبه ی کمک های اولیه استفاده شود .

سوزن و سنجاق ته گرد در جا سوزنی قرار داده شود.

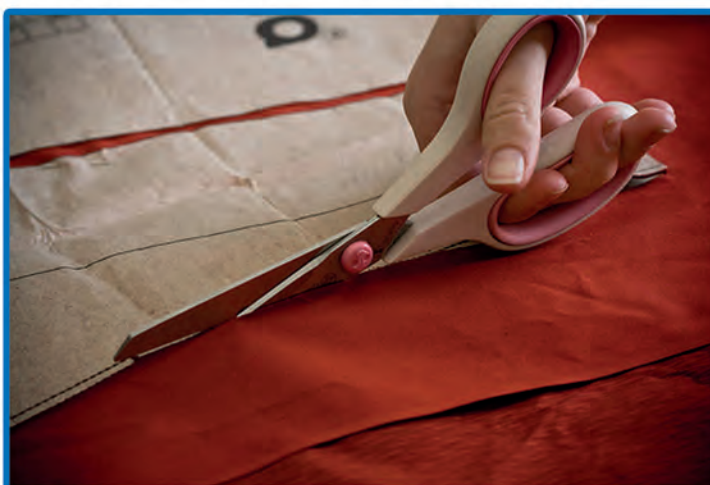
از آهن ربا برای جمع آوری سوزن های ریخته شده بر کف کارگاه استفاده شود.

مواد آتش زا مثل روغن چرخ در جای مناسب قرار داده شود.

زمان استفاده از قیچی باید کاملاً مراقب بوده و با احتیاط کارشود.

هیچ گاه قیچی، با تیغه‌های باز به طرف دیگران نشود.

هنگام دوخت دستی از انگشتانه استفاده شود.

هنگام کار با اتو باید مراقب بود که اتو به اعضای بدن برخورد نداشته باشد.

قرار دادن قیچی در جای مخصوص رعایت شود.

سیم اتو و ماشین دوخت، بلافاصله پس از پایان کار باید از پریز کشیده شود.

از نخ چین یا قیچی مخصوص برای بریدن نخ استفاده شود.

در کارگاه خیاطی از کفش راحتی استفاده شود.

ارتفاع میزهای برش و پایه صندلی مناسب با اندام دانش‌آموزان باشد.

جنس لباس کار مناسب و دارای جیب‌های بزرگ برای قرار دادن وسایل باشد.

قبل از شروع به کار، سالم بودن روکش سیم‌های رابط مورد بررسی قرار گیرد.

مهارت آموزان برای سلامت و موفقیت خود باید
کلیه رفتارهای شغلی را رعایت کنند. در اینجا به برخی از این
نکات اشاره شده است:

۱. حضور به موقع در کارگاه.
۲. رعایت ادب و احترام گذاشتن به حقوق دیگران.
۳. رعایت بهداشت فردی.
۴. رعایت نظافت داخل کارگاه.
۵. تمیز کردن کارگاه به نوبت و با دقت.
۶. استفاده صحیح از وسایل و دقت در نگهداری از آن ها.
۷. رعایت نکات ایمنی.
۸. رعایت صرفه جویی و جلوگیری از هرگونه اسراف.
۹. پرهیز از هرگونه شوخی و سهل انگاری.
۱۰. اطلاع دادن به مربی کارگاه هنگام بروز حادثه.
۱۱. مشارکت در فعالیت های گروهی.

نمونه برگ ارزیابی مهارت آموز از رفتارهای شغلی خود

وضعیت رفتار شغلی مهارت آموز

موارد	تمام اوقات	بیشتر اوقات	برخی اوقات	* چه راه حلی برای اصلاح رفتار خود پیشنهاد می کنید در اینجا بنویسید
به موقع در کارگاه حاضر می شوم.				
به دیگران احترام می گذارم.				
بهداشت فردی را رعایت می کنم.				
به نظافت کارگاه رسیدگی می کنم.				
نوبت خود را در انجام وظایف رعایت می کنم.				
وسایل کارم را به خوبی نگهداری می کنم.				
در استفاده از مواد مصرفی صرفه جویی را رعایت می کنم.				
از شوخی های بی جا و رفتارهای پر خطر دوری می کنم.				
هنگام بروز حادثه از مربی خود کمک و راهنمایی می خواهم.				
در کارهای گروهی با گروه همکاری می کنم.				

خود آزمایی

۱. نور و دما جزو کدام یک از عوامل محیط کار هستند؟

- ☐ الف (فیزیکی) ☐ ب (شیمیایی) ☐ ج (بیولوژیکی)

۲. مواد پاک کننده ی کارگاه جزو کدام یک از عوامل محیط کار هستند؟

- ☐ الف (فیزیکی) ☐ ب (شیمیایی) ☐ ج (بیولوژیکی)

۳. بید، انگل ها و میکروب ها جزو کدام یک از عوامل محیط کار هستند؟

- ☐ الف (فیزیکی) ☐ ب (شیمیایی) ☐ ج (بیولوژیکی)

۴. در کارگاه راسته دوزی باید وجود داشته باشد.

- ☐ الف (نور کافی) ☐ ب (آب سردکن) ☐ ج (سرما)

۵. برای استفاده از هوای تمیز در کارگاه کدام بهتر است؟

- ☐ الف (دستگاه تهویه را روشن کرد).

- ☐ ب (از اسپری خوشبو کننده استفاده کرد).

- ☐ ج (از پنکه استفاده کرد).

خود آزمایی

۶. پوشیدن چه کفشی در کارگاه راسته دوزی مناسب است؟

- ☐ الف - کفش پاشنه بلند
- ☐ ج - کفش راحت و بدون پاشنه
- ☐ ب - کفش ورزشی
- ☐ د - صندل (دمپایی)

۷. وقتی مدت زیادی پشت ماشین دوخت کار کردید بهترین کار برای رفع خستگی عضلات چیست؟

- ☐ الف - چند حرکت نرمشی انجام دهید.
- ☐ ج - کمی راه بروید.
- ☐ ب - دست از کار بکشید.
- ☐ د - به صندلی تکیه دهید.

۸. وسیله‌ی حفاظتی هنجروی راسته دوز چیست؟

- ☐ الف - گوشی حفاظتی
- ☐ ج - لباس کار و ماسک
- ☐ ب - عینک ایمنی
- ☐ د - کفش ایمنی

۹. برای پیشگیری از آتش سوزی در کارگاه کدامیک از وسایل زیر ضروری است؟

- ☐ الف - جعبه ابزار
- ☐ ج - جعبه کمک‌های اولیه
- ☐ ب - کپسول آتش نشانی
- ☐ د - باز بودن پنجره‌ها

خود آزمایی

۱۰. برای حفظ بهداشت و سلامت کارگاه چه وسیله‌ای ضروری است؟

- ☐ الف - جعبه ابزار
- ☐ ب - جعبه کمک‌های اولیه
- ☐ ج - کپسول آتش نشانی
- ☐ د - سطل ماسه

۱۱. کدامیک از وسایل زیر در جعبه کمک‌های اولیه وجود دارد؟

- ☐ الف - چسب زخم و مواد ضد عفونی کننده
- ☐ ب - خودکار و خط کش
- ☐ ج - پیچ گوشتی و آچار
- ☐ د - رولت

۱۲. ویژگی لباس کار در کارگاه خیاطی چگونه باید باشد؟

- ☐ الف - پشیمی و ضخیم باشد.
- ☐ ب - رنگ تیره باشد.
- ☐ ج - گشاد و بلند باشد.
- ☐ د - راحت و رنگ مناسب باشد

فعالیت

۱. محیط کارگاه خود را بررسی کنید :

☐ خیر	☐ بلی	☐ آیا کارگاه شما دستگاه تهویه دارد ؟
☐ خیر	☐ بلی	☐ آیا نور کارگاه مناسب است ؟
☐ خیر	☐ بلی	☐ آیا ارتفاع میز برش استاندارد است ؟
☐ خیر	☐ بلی	☐ آیا در کارگاه جعبه ی کمک های اولیه وجود دارد ؟
☐ خیر	☐ بلی	☐ آیا وسایل جعبه ی کمک های اولیه کامل است ؟
☐ خیر	☐ بلی	☐ آیا محل مناسبی برای نگهداری الیاف و پارچه وجود دارد؟
☐ خیر	☐ بلی	☐ آیا کف کارگاه قابل شستشو است؟

پاسخ های خود را با پاسخ های دوستانتان مقایسه کنید و در صورت وجود مشکل در کارگاه از نماینده کلاس بخواهید ، با مدیر مدرسه برای رفع مشکلات صحبت کند .

۲. رفتار خود را در کارگاه از نظر رعایت نکات ایمنی و بهداشتی بررسی کنید:

☐ خیر	☐ بلی	☐ روپوش می پوشم .
☐ خیر	☐ بلی	☐ ماسک می زنم.
☐ خیر	☐ بلی	☐ در حین کار برای زمان کوتاهی ورزش می کنم.
☐ خیر	☐ بلی	☐ پس از پایان کار، وسایل را در جایشان می گذارم.
☐ خیر	☐ بلی	☐ پس از پایان کار، دست های خود را با آب و صابون می شویم.
☐ خیر	☐ بلی	☐ برای سلامتی چشم، فاصله ی مناسب تا کار را رعایت می کنم.
☐ خیر	☐ بلی	☐ هنگام استفاده از وسایل برقی در کارگاه، نکات ایمنی را رعایت می کنم.

• آیا شما عوامل مؤثر بر سلامت فردی در محیط کار را رعایت می‌کنید؟

☐ بلی ☐ خیر

• آیا رفتاری وجود دارد که شما باید آن را تغییر دهید

۳. در باره ی پرسش‌های زیر با هم کلاسی‌هایتان گفت و گو کنید:

□ چرا در محیط کارگاه روپوش می‌پوشیم؟

□ چرا در محیط کارگاه ماسک می‌زنیم ؟

□ چرا در حین کار برای زمان کوتاهی ورزش می‌کنم؟

□ چرا پس از پایان کار، وسایل را سر جایشان می‌گذارم؟

□ چرا پس از پایان کار، دست‌های خود را با آب و صابون می‌شویم؟

۴. با کمک معلم خود، روش استفاده از کپسول آتش نشانی را تمرین کنید.

۵. وسایل موجود در جعبه‌ی کمک‌های اولیه را بررسی کنید و بگویید هر وسیله چه کاربردی دارد.

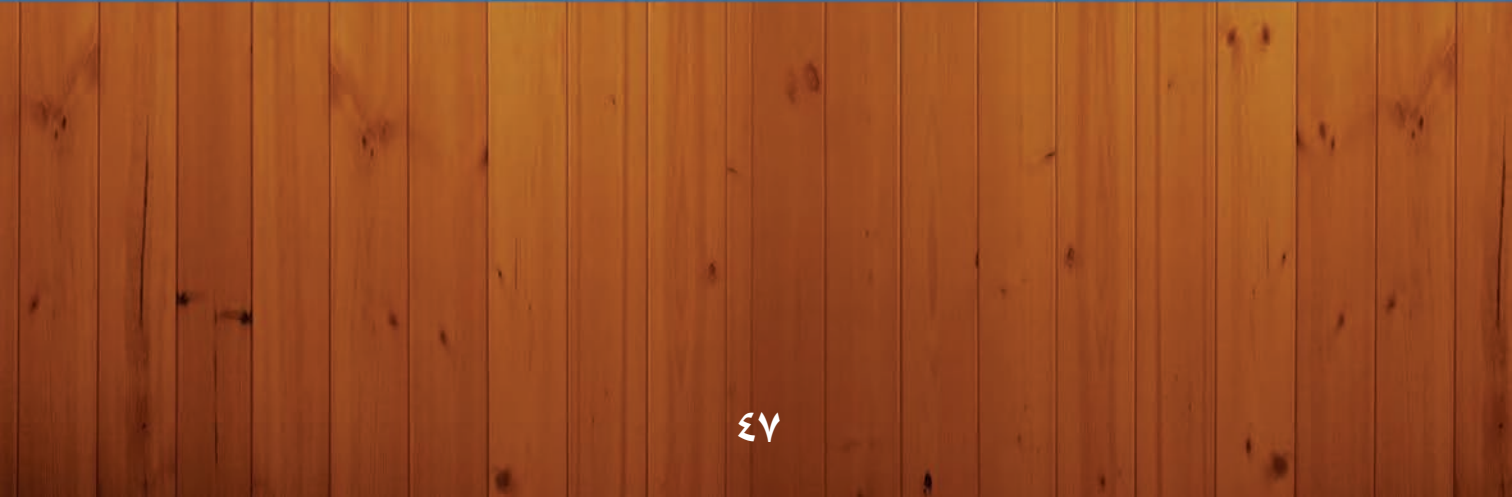
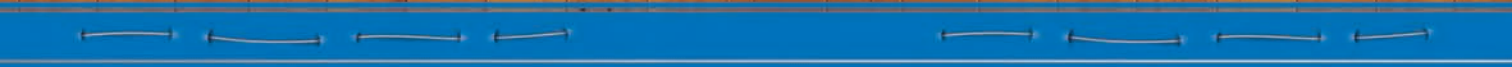
۶. جمله‌های زیر را کامل کنید :

نور محیط کارگاه باید مناسب باشد تا خیاط آسیبی نبیند .

با توجه به استفاده دائمی خیاط از سوزن، قیچی و بشکاف باید واکسن..... بزند.

برای نگه داشتن پارچه و الیاف به مدت طولانی ، باید لابه لای آن مواد گذاشت .

برای حفظ سلامتی و رفع خستگی ، خیاط باید زمان‌های کوتاهی را به اختصاص داد.

شناخت و به کارگیری تجهیزات
ابزار کار و مواد مصرفی

فصل دوم

هدف‌های رفتاری

از فراگیر انتظار می‌رود پس از پایان این فصل به اهداف زیر دست یابد.

با مشاهده تجهیزات کارگاه، نام هر یک از آن‌ها را بگوید.

در مورد کاربرد هریک از تجهیزات کارگاه، توضیح کوتاهی ارائه دهد.

با مشاهده ابزار کارگاه، نام آن‌ها را بگوید.

در مورد کاربرد هر یک از ابزار کارگاه، توضیح کوتاهی ارائه دهد.

با مشاهده انواع مواد مصرفی در کارگاه، نام آن‌ها را بگوید.

در مورد کاربرد هر یک از مواد مصرفی در کارگاه، توضیح کوتاهی ارائه دهد.

مقدمه

از دوران قدیم افراد برای انجام کارهای خود نیازمند یک سری ابزار بودند با پیشرفت علم و تکنولوژی ابزارها نیز به تدریج جدید و مدرن شده و باعث سرعت و دقت در انجام کارها گردیده‌اند به عنوان نمونه می‌توان به اتوهای ذغالی اشاره نمود که کار با آن بسیار دشوار و زمان بر بوده است ولی امروزه با پیشرفت تکنولوژی ما به انواع اتو بخار، اتو پرسی دسترسی داریم.

بنابر این توصیه می‌شود هنرآموزان و دانش‌آموزان عزیز همیشه در صدد آشنایی و نحوه‌ی کار با جدیدترین ابزار و لوازم خیاطی باشند. تا علاوه بر بالا بردن کیفیت کار، سرعت کار خود را نیز بالا ببرند.

همچنین باید به یاد داشته باشیم علاوه بر انتخاب ابزارهای جدید و کارآمد نحوه‌ی نگهداری از آن‌ها نیز مهم است لذا توجه به نحوه استفاده صحیح، چیدمان، تمیز کردن و تعمیر کردن ابزارها در نگهداری بهینه از آن‌ها سهم بسزایی دارد.